

**ЧЕРКАСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**
імені Богдана Хмельницького

**Силабус навчальної дисципліни
«МЕТОДИ ОПТИМІЗАЦІЇ»**

Статус дисципліни: навчальна дисципліна вибіркового компонента	
Галузь знань	12 Інформаційні технології
Спеціальність	126 «Інформаційні системи та технології»
Освітня програма	Інтелектуальний аналіз даних
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Форма навчання	Денна
Курс	3-4
Семестр	5-8
Обсяг дисципліни	Кредити 4 Години 120
Семестровий контроль	Залік
Викладач	Дзюба В.А., к.т.н.
Контактна інформація	viktoriya.dzyuba15@vu.cdu.edu.ua
Кафедра	Кафедра прикладної математики та інформатики
Навчально-науковий інститут / Факультет	ННІ інформаційних та освітніх технологій
Мова викладання	Українська
Предмет навчання (Що буде вивчатися)	<ul style="list-style-type: none"> - Основні поняття та класи задач оптимізації; - методи лінійної оптимізації (симплекс-метод, метод внутрішніх точок); - нелінійні методи оптимізації (методи градієнта, Ньютона); - дискретна оптимізація та алгоритми пошуку; - стохастична оптимізація та генетичні алгоритми; - багатокритеріальна оптимізація; - оптимізаційні моделі в машинному навчанні та аналізі даних.
Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)	Методи оптимізації є важливими інструментами в науці та бізнесі, допомагаючи знаходити найкращі рішення в складних умовах. Вони застосовуються в різних галузях, таких як логістика, економіка, машинне навчання, і дозволяють підвищувати ефективність процесів.
Програмні результати (Чому можна навчитися)	У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть: <ul style="list-style-type: none"> - формулювати та аналізувати задачі оптимізації; - застосовувати різні алгоритми оптимізації до реальних проблем; - знаходити оптимальні рішення для задач з обмеженнями; - використовувати оптимізаційні підходи у програмуванні; - вирішувати складні завдання в аналізі даних і

	машинному навчанні.	
Компетентності (Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями)	Застосування методів оптимізації в бізнес-процесах, управлінні ресурсами, аналізі великих даних, розробці ефективних алгоритмів для автоматизації, оптимізація виробничих і логістичних процесів.	
Зміст дисципліни	<p>Змістовий модуль 1 Тема 1. Основні поняття та класи задач оптимізації. Тема 2. Методи лінійної оптимізації (симплекс-метод, метод внутрішніх точок). Тема 3. Нелінійні методи оптимізації (методи градієнта, Ньютона). Тема 4. Дискретна оптимізація та алгоритми пошуку.</p> <p>Змістовий модуль 2 Тема 5. Стохастична оптимізація та генетичні алгоритми. Тема 6. Багатокритеріальна оптимізація. Тема 7. Оптимізаційні моделі в машинному навчанні та аналізі даних.</p>	
Розподіл годин	Лекційні	14
	Практичні/семінарські	-
	Лабораторні	26
	Самостійна робота	80
Критерії оцінювання роботи студентів	<p>Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмного матеріалу шляхом усного та письмового опитування, аналіз виконання завдань практичних занять, індивідуальної та самостійної роботи, умінь самостійно опрацьовувати навчальний матеріал, здатності публічно, письмово чи в електронному форматі представляти певний матеріал.</p> <p>Критеріями оцінювання у ході поточного контролю є:</p> <p>а) під час поточної аудиторної роботи на лекційних та практичних заняттях:</p> <ul style="list-style-type: none"> – активна участь у дискусіях та пропонуваннях формах роботи на лекційних та практичних заняттях; – доповнення та запитання на лекційних та практичних заняттях. <p>б) при усних відповідях:</p> <ul style="list-style-type: none"> – повнота розкриття питання; – логіка викладення, культура мовлення; – впевненість, емоційність та аргументованість; 	

	<ul style="list-style-type: none"> – використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань, інтернет-ресурсів тощо); – аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки. <p>в) при виконанні письмових завдань:</p> <ul style="list-style-type: none"> – повнота розкриття питання; – цілісність, систематичність, логічна послідовність; – підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки, різних технічних засобів. <p>г) при виконанні завдань для самостійної та індивідуальної роботи:</p> <ul style="list-style-type: none"> – повнота виконання завдання; – творчість та самостійність виконання. <p>Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни, який визначається до кожного завдання через якісні критерії і трансформується у мінімальну позитивну оцінку обраної для даної дисципліни шкали. Після завершення курсу використана шкала перенормовується у накопичувальну 100-бальну і ЄКТС (A, B, C, D, E, FX, F) шкали.</p>
Інформаційне забезпечення (лінк на e-НМЗНД)	
Матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання, комп'ютерний клас для виконання лабораторних робіт, ноутбук, проектор, навчальна та наукова література, презентаційні матеріали.